

Suomen tieteellinen kirjastoseura muutoksen tekijät hyvässä seurassa

Suomen tieteellisen kirjastoseuran vuosi 2022

Vuoden alussa seuran uutena puheenjohtajana aloitti Anne Lehto Tiedekirjasto Tritoniasta. Uutena toimijana aloitti tammikuussa myös Signumin uusi päätoimittaja Mika Holopainen Helsingin yliopiston kirjastosta. Hyväksi toimintamalliksi seuran hallitustyöskentelyssä todettu vanhan ja uuden hallituksen yhteinen kokous toteutettiin etäkokouksena tammikuussa. Syksyllä seuran uutena taloudenhoitaja aloitti Mervi Kivirinta Diakonia-ammattikorkeakoulusta Tarja Hämäläisen toimiessa vielä loppusyksyn ajan perehdyttäjänä.

Ensimmäisiä tehtäviä uudella hallituksella toimintavuoden alussa oli seuran strategian päivittäminen toimintakaudelle 2022 - 2026. Strategian päivitys toteutettiin hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtaja Sinikka Luokkasen johdolla. Työhön osallistettiin hallituksen lisäksi myös seuran työryhmiä ja jäseniä verkon kautta. Uudistettu strategia valmistui kevään aikana ja se hyväksyttiin seuran kevätkokouksessa.

Toimintavuotta kuvasti STKS:n strategiaan tunnistettu ”yllätysten aika”. Venäjän helmikuussa aloittama hyökkäyssota Ukrainaan aktivoi useat kirjastoalan järjestöt ottamaan kantaa Ukrainan tukemiseksi. Myös STKS julkaisi kannanottonsa verkossa ja sosiaalisen median kanavillaan. Vuoden aikana näkyi vielä osin COVID-19-pandemian pitkittyminen, ja työryhmien toiminnan uudelleen virittely. Niinpä seuran koulutustilaisuuksien suunnittelu ei edennyt yhtä suoraviivaisesti kuin oli etukäteen suunniteltu. Vaikutukset heijastuivat seuran toimintaan ja erityisesti talouteen. Pandemiavuodet ovat tuoneet esiin etätyöskentelyn mahdollisuudet, ja seuran toiminnassa korostuivat etäkokousten pitäminen ja myös muutamia etäkoulutuksia järjestettiin. Työryhmien tarve lähitapaamisiin ja lähikoulutuksiin nousivat kuitenkin esiin ja lähitapaamisiakin pystyttiin järjestämään. Arkistoaineiston läpikäynti ja siirto eivät toteutuneet vielä toimintavuonna.

Seuran hallitus kokoontui 11 kertaa etäkokouksina. Seuran kevätkokous järjestettiin 19.5.2022 ja syyskokous henkilövalintoineen 29.11.2022. Molemmat kokoukset järjestettiin pääasiassa etäosallistumisina, mutta osallistumismahdollisuus kokouksiin oli mahdollista myös ennakkoilmoittautumisella paikan päällä keväällä TSV:n väistötiloissa ja syksyllä Tieteiden talolla. Syyskokouksessa valittiin seuran hallitukseen uusiksi jäseniksi Tuija Korhonen ja Marjo Kuusela Helsingin yliopiston kirjastosta, Jaana Latvanen Seinäjoen ammattikorkeakoulun kirjastosta sekä Henri Pitkänen Suomen Ympäristökeskuksen tietopalvelusta.

Vuoden alussa työryhmillä oli suunnitteilla järjestää joitakin perinteisiä koulutustilaisuuksia, mutta vuoden alussa yllättäen heikentyneen koronatilanteen vuoksi ne siirtyivät eteenpäin ja lopulta vuoden aikana järjestettiin vain kaksi koulutusta, jotka molemmat toteutettiin webinaarina tai etätyöpajana:

- ”Chatbot – totta vai tarinaa” -webinaari 11.5.
- STKS:n Tulevaisuustyöpaja 16.11.

Seuran talouskehitykseen on heijastunut korona-aika koulutustoiminnan vähäisten toteutusten osalta ja jäsenmaksutulojen väheneminen jäsenmäärän jo pidempään jatkuneen loivan laskun myötä. Yhtenä, jo edellisen hallituksen päättämänä toimena siirryttiin jäsenlehti-Signumien osalta elektroniseen julkaisemiseen siten, että uudessa toimintamallissa kolme lehden numeroa julkaistiin elektronisesti ja vain vuoden viimeinen numero toimitettiin jäsenistölle edelleen painettuna. Keväällä otettiin käyttöön uusi creamailer-utiskirje, joka lisää Signumin verkossa julkaistujen numeroiden näkyvyyttä jäsenistölle.

Toimintavuonna säästöjä on myös syntynyt hallituksen sekä työryhmien etäkouksista. Loppuvuonna luovuttiin seuran postilokero-osoitteesta talous- ja käytännön syistä, ja TSV:n useiden muiden seurojen tapaan käännettiin seuran perinteinen posti tulemaan puheenjohtajan työpaikan osoitteeseen.

Tieteiden Talon remontti valmistui alkusyksystä. Tieteiden talon remontin jälkeen osa aiemmista palveluista myös lakkautui ja mm. varastotilaa ei enää jatkossa ole tarjolla.

Seuran talouteen vaikuttava tekijä on jäsenmäärän lasku alan eläköitymisten seurauksena. Vuoden aikana saatiin kuitenkin myös uusia jäseniä seuraan. Seuran jäsenmäärä oli vuoden lopussa 413 jäsentä. Hallitus pohtikin keinoja jäsenhankinnan edistämiseksi ja erityisesti alan opiskelijoiden houkuttelemiseksi seuran toimintaan. Yhteistyönä Tutkijapalveluiden ja Uuden teknologian työryhmien järjestämä Sitran tulevaisuuden ennakkoinnin menetelmiä hyödyntänyt Tulevaisuustyöpaja marraskuussa oli kaikille ilmainen ja sitä markkinoitiin myös opiskelijoille. Koulutustoiminnallaan seura pyrkii tukemaan jäsenistöään muuttuvassa toimintaympäristössä sekä tuomaan uusia menetelmiä ja välineitä tieteellisten kirjastojen toiminnan ja palvelun kehittämiseen.

Karl-Erik Henrikssonin juhlarahasto myönsi apurahoja keväällä 2022 kolmelle hakijalle (Ahmadinia, Hamed 850 e, Leppämäki, Juha & Kähö, Elina 850 e sekä Ruokolainen, Hilda 300 e).

Seura laati pyynnöstä lausunnon eduskunnan sivistysvaliokunnalle liittyen HE 43/2022 tekijänoikeuslain ja sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta. TSV:n avoimen tieteen koordinaatiolle kommentoitiin useita avoimuuden osalinjauksia, jotka liittyivät avoimiin oppimis- ja opetuskäytäntöihin, kokooma- ja yksittäisteosten avoimuuteen sekä tutkimusmenetelmien avoimuuteen.

Hallitus 2022:

- Anne Lehto, puheenjohtaja, Tiedekirjasto Tritonia
- Sinikka Luokkanen, varapuheenjohtaja, Hämeen ammattikorkeakoulu, Kirjasto- ja tietopalvelu
- Marita Ahola, Turun ammattikorkeakoulu, Kirjasto- ja tietopalvelu
- Katja Hilska-Keinänen, Suomen ympäristökeskus, Tietopalvelu
- Virpi Kultanen, Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin tutkimuspalvelut
- Soile Manninen, Helsingin yliopiston kirjasto
- Petri Tonteri, Turun yliopiston kirjasto (-07/2022), Tampereen kaupunginkirjasto (08/2022-)
- Aija Vahtola, Kansalliskirjasto
- Johanna Vesterinen, Varastokirjasto

Toimihenkilöt 2022:

- Tuula Hurskainen, sihteeri
- Tarja Hämäläinen, taloudenhoitaja (31.10 asti)
- Mervi Kivirinta, taloudenhoitaja (15.9. alkaen)
- Mika Holopainen, päätoimittaja (Signum) Juuso Ala-Kyyny osittain mukana vielä vuoden alussa.
- Juha Leppämäki, laskutussihteeri
- Minna Marjamaa, toimitussihteeri (Signum)

Tilintarkastaja:

- Heidi Alitalo (varalla Kari Lydman)

Työryhmät 2022

- Aineiston saatavuus -työryhmä
- Asiakaspalvelutyöryhmä
- Informaatiolukutaito-työryhmä
- Kirjasto juridiikan työryhmä
- Taidekirjastojen työryhmä
- Tietoaineistotyöryhmä
- Tutkijapalveluiden työryhmä
- Uuden teknologian työryhmä

Edustukset kansallisissa ja kansainvälisissä kokouksissa ja seminaareissa

- KINE-päivät, Tampere: Anne Lehto, avointa tiedettä käsittelevän paneelin jäsen
- LIBER, Odense, Tanska: Anne Lehto
- IFLA, Dublin, Irlanti: Sinikka Luokkanen
- IFLA General Assembly (etäkokous): Anne Lehto